

20.4.2018

LUONNOS

Valtioneuvoston asetus

sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurituen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2018–2021

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valtion talousarvion mukaisen sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurituen myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä.

2 §

Valtionapuviranomainen

Energiavirasto päättää infrastruktuurituen myöntämisestä ja hoitaa muut siihen liittyvät tehtävät.

3 §

Infrastruktuurituen soveltuvuus Euroopan unionin sisämarkkinoille

Infrastruktuurituen myöntäminen edellyttää, että tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 säädettyjä tuen myöntämisen edellytyksiä ja paikallisille infrastruktuureille myönnettävän investointituen erityisiä edellytyksiä noudatetaan.

Jos myönnettävä infrastruktuurituki ei kuulu 1 momentissa mainitun asetuksen soveltamisalaan, mutta tuki täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 säädetty edellytykset, noudatetaan tuen myöntämisessä mainittua asetusta 1 momentissa mainitun asetuksen sijasta.

4 §

Tuettavat hankkeet

Infrastruktuuritukea voidaan myöntää:

1) sellaisen kaasun siirto- ja jakeluverkkojen ulkopuolella sijaitsevan kiinteän kaasutankkaus- aseman investointihankkeeseen, joka on ensi sijassa tarkoitettu biomassasta tuotetun kaasumaisen liikenteessä käytettävän polttoaineen (*biokaasun*) syöttämiseen ajoneuvoihin joko paineis- tussa tai nestemäisessä muodossa;

2) sellaisen julkisen liikenteen latausjärjestelmän investointihankkeeseen, jossa on yksi tai useampi julkisen liikenteen ajoneuvon lataamiseen soveltuva latauspiste;

3) sellaisen henkilöautojen pikalatausjärjestelmän investointihankkeeseen, jossa on vähintään kahdessa latauspisteessä mahdollista ladata samanaikaisesti sähkökäyttöisiä henkilöautoja siten, että jokaisen ajoneuvon latausteho on vähintään 50 kilowattia;

4) sellaisen henkilöautojen peruslatausjärjestelmän investointihankkeeseen, jossa:

a) on vähintään kahdessakymmenessä latauspisteessä mahdollista ladata samanaikaisesti sähkökäyttöisiä henkilöautoja siten, että jokaisen ajoneuvon latausteho on vähintään 3,7 kilowattia; ja

b) latauspisteet sijaitsevat vähintään kahdella eri kiinteistörekisterilaisissa (392/1985) tarkoitettulla kiinteistöllä, joilla tai joiden välittömässä läheisyydessä ei ole vastaavaa latausmahdollisuutta ja jokaiselle kiinteistölle rakennetaan vähintään kaksi latauspistettä.

5 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Infrastruktuurituen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on, että:

1) hanketta tai hankkeeseen sisältyvää uutta teknologiaa ei toteutettaisi ilman tukea;

2) hankkeen mukainen kaasutankkausasema tai julkisen liikenteen latausjärjestelmä otetaan käyttöön 18 kuukauden kuluessa tuen myöntämistä koskevasta päätöksestä taikka, jos kyse on henkilöautojen pikalatausjärjestelmästä tai peruslatausjärjestelmästä, 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämistä koskevasta päätöksestä;

3) ennen tuen myöntämistä koskevaa päätöstä hankkeessa ei ole tehty sellaista sitovaa investointipäätöstä, päälaitetilausta tai päätöstä rakentamistyön aloittamisesta tai muuta sitoumusta, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä ole mahdollista;

4) tuen saaja rahoittaa hankkeesta vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea;

5) hankkeeseen ei ole myönnetty muuta valtiontukea.

Hankkeen käynnistäminen ei ole 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu este, jos tuki kohdistuu hankkeeseen rajatulta osin ja kyseessä olevaa tuella rahoitettavaa rajattua osuutta hankkeesta ei ole käynnistetty mainitun kohdan mukaisesti tai kyse on sellaista kaasutankkausasemaa koskevasta sitoumuksesta, jonka sijainnista ei ole tehty sitovaa päätöstä. Hankkeeseen liittyvien rai-vaus- ja maanrakennustöiden aloittaminen ei myöskään ole mainitussa kohdassa tarkoitettu este. Mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta kunnan tai sen pääosin omistaman yhteisön hankkeeseen siltä osin kuin kyse on kunnan myöntämästä rahoituksesta.

Infrastruktuurituen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) kaasutankkausasema taikka henkilöautojen pikalatausjärjestelmä tai peruslatausjärjestelmä on vapaasti kaikkien käyttäjien ja kuluttajien käytettävissä ilman syrjiviä ehtoja kaikkina vuorokauden aikoina lukuun ottamatta tarpeellisia tunnistus-, käyttö- ja maksuehtoja sekä välttämättömiä korjaus-, huolto- ja ylläpitokatkoja;

2) henkilöautojen pikalatausjärjestelmässä tai peruslatausjärjestelmässä:

a) on sekä ajoneuvon ja latauslaitteen että latauslaitteen ja latauspalveluntuottajan välillä tietoliikenneyhteys siten, että lataustapahtuman reaaliaikainen mittaus ja ohjaus sekä lataustehon porrastettu säätö ylöspäin ja alaspäin kesken lataustapahtuman ilman latauksen keskeytymistä ovat mahdollisia; ja

b) latauspisteet ovat vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU liitteessä II vahvistettujen teknisten eritelmien mukaisia.

6 §

Tuen saaja

Infrastruktuuritukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Infrastruktuuritukea ei kuitenkaan myönnetä:

- 1) organisaatioille, joiden toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta;
- 2) valtion talousarviosta annetussa laissa (423/1988) tarkoitettuun taloushallinto-organisaatioon kuuluville virastoille, laitoksille ja muille toimielimille;
- 3) valtionosuutta saaville perustamishankkeille;
- 4) asunto-osaakeyhtiöille tai asuinkiinteistöille taikka niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille;
- 5) maataloille;
- 6) Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille;
- 7) yhteisölle, joka on joutunut ulosottoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin taikka yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitetun saneerausmenettelyn kohteeksi taikka ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

7 §

Tarjouskilpailu

Energiavirasto päättää infrastruktuurituen myöntämisestä tarjouskilpailun perusteella. Energiaviraston tulee järjestää tarjouskilpailu tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla sekä tiedottaa tarjouskilpailun ajankohdasta, määräajoista ja muista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tarjouskilpailussa ja tarjousten tekemisessä.

Tarjouskilpailussa tarjouksia kilpailutetaan omissa koreissaan seuraavasti:

- 1) kaasutankkausasemien investointihankkeita koskevat tarjoukset (kori 1);
- 2) julkisen liikenteen latausjärjestelmien investointihankkeita koskevat tarjoukset (kori 2);
- 3) henkilöautojen pikalatausjärjestelmien investointihankkeita koskevat tarjoukset (kori 3)
- 4) henkilöautojen peruslatausjärjestelmien investointihankkeita koskevat tarjoukset (kori 4).

Energiaviraston on päätöksellään suljettava tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjous, jos:

- 1) Energiaviraston tiedossa on vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 84 §:ssä tarkoitettu peruste, joka edellyttää tarjouksen sulkemista tarjouskilpailun ulkopuolelle mainitun lain mukaisesti järjestetyssä tarjouskilpailussa;
- 2) se on perustunut tuen hakijoiden tai tuen hakijan ja muun osapuolen välisiin sopimuksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin tai tällaisten tahojen yhteenliittymien päätöksiin, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää tarjouskilpailua tai joista seuraa, että tarjouskilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy.

8 §

Tukimäärän kohdistaminen

Valtion talousarvion mukaan käytettävissä olevasta määrärahasta kohdistetaan puolet koriin 1, neljäsosa koriin 2, kuudesosa koriin 3 ja kahdestoistaosa koriin 4.

Jos korissa 1, 3 tai 4 tarjouksia ei ole tehty vähintään 20 prosenttia suuremmasta määrästä tukea kuin asianomaiseen koriin on kohdistettu määrärahaa, pienennetään asianomaisen koriin kohdistettavaa osuutta määrärahasta siten, että mainittu edellytys täyttyy.

Jos korissa 2 ei ole tehty tarjouksia vähintään asianomaiseen koriin kohdistettua määrärahaa vastaavasti, siirretään käyttämättä jäävä osa koriin 4.

9 §

Tarjous

Tarjous on toimitettava Energiavirastoon viimeistään Energiaviraston ilmoittamana määräpäivänä. Tarjouksessa tuen hakijan on esitettävä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Tarjouksen tulee muutoinkin olla tarjouskilpailun vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen. Energiavirasto vahvistaa tarjouslomakkeen.

Tarjouksesta ja sen liitteistä tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:

- 1) hakijan virallinen nimi, osoitetiedot, sähköpostiosoite, yritys- ja yhteisötunnus sekä yrityksen koko;
- 2) hankkeen kuvaus ja tarkoitus 4 §:n mukaisesti;
- 3) hanketta koskevien 5 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyminen;
- 4) hankkeen kustannusarvio;
- 5) tarvittava tukimäärä ja sen osuus hyväksyttävistä kustannuksista;
- 6) tarjousten vertailuun tarvittavat tiedot;
- 7) selvitys hankkeeseen haetuista ja myönnettyistä muista julkisista tuista mukaan lukien Euroopan unionin myöntämät tuet.

Tarjoukseen voi sisältyä useita kaasutankkausasemia tai henkilöautojen peruslatausjärjestelmiä. Tarjoukseen voi sisältyä myös useita henkilöautojen pikalatausjärjestelmiä, jos niihin sisältyvät latauspisteet sijaitsevat eri kiinteistöillä. Eri koreihin kuuluvia investointihankkeita ei kuitenkaan ole mahdollista sisällyttää samaan tarjoukseen.

Jos investointihanke sisältää uutta teknologiaa, on ensimmäisiä lajissaan Suomessa, siihen sisältyy ylimääräisiä kustannuksia ja tavanomaista teknologiaa korkeampi riski ja se edistää energiateknologian kaupallista käyttöönottoa (*uuden teknologian hanke*), tulee tarjouksen liitteessä selvittää teknologian uutuusarvo ja riskit sekä siihen liittyvät hyödyntämismahdollisuudet ja siitä aiheutuvat lisäkustannukset vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen verrattuna.

10 §

Tarjousten vertailu

Tarjouskilpailussa saatujen tarjousten vertailu muihin samassa korissa saatuihin tarjouksiin perustuu tarjouksille laskettuun vertailulukuun.

Korissa 1 tarjouksen vertailuluku saadaan jakamalla tarjouksen mukainen tukimäärä investointihankkeeseen sisältyvien kaasutankkausasemien määrällä sekä kertomalla saatu lukema:

- 1) kertoimella 0,9, jos jokaisella hankkeeseen sisältyvällä kaasutankkausasemalla on vähintään yksi raskaiden ajoneuvojen nopeaan tankkaukseen soveltuva tankkausliitin tai raskaan liikenteen nesteytetyn kaasun tankkausmahdollisuus; ja
- 2) kertoimella 0,9, jos jokainen hankkeeseen sisältyvä kaasutankkausasema sijaitsee enintään 1 kilometrin etäisyydellä Euroopan laajuisen TEN-T-verkkoon kuuluvasta, Suomen valtakunnan alueella olevasta maantiestä; ja
- 3) kertoimella 0,7, jos kyseessä on uuden teknologian hanke.

Korissa 2 tarjouksen vertailuluku saadaan jakamalla tarjouksen mukainen tukimäärä samanaikaisesti käytettävissä olevien latauspisteiden määrällä sekä kertomalla saatu lukema kertoimella 0,7, jos kyseessä on uuden teknologian hanke.

Korissa 3 tarjouksen vertailuluku saadaan jakamalla tarjouksen mukainen tukimäärä investointihankkeeseen sisältyvien pikalatausjärjestelmien määrällä sekä kertomalla saatu lukema:

1) kertoimella 0,8, jos jokainen hankkeeseen sisältyvä pikalatausjärjestelmä sijaitsee enintään 1 kilometrin etäisyydellä Euroopan laajuiseen TEN-T-verkkoon kuuluvasta, Suomen valtakunnan alueella olevasta maantiestä;

2) kertoimella 0,9, jos jokaisessa hankkeeseen sisältyvässä pikalatausjärjestelmässä on enemmän kuin kaksi samanaikaisesti käytettävissä olevaa latauspistettä;

3) kertoimella 0,95, jos jokaisessa hankkeeseen sisältyvässä pikalatausjärjestelmässä ajoneuvon mahdollinen latausteho on vähintään 150 ja enintään 250 kilowattia, ja kertoimella 0,9, jos mahdollinen latausteho on yli 250 kilowattia; ja

4) kertoimella 0,7, jos kyseessä on uuden teknologian hanke.

Korissa 4 tarjouksen vertailuluku saadaan jakamalla tarjouksen mukainen tukimäärä samanaikaisesti käytettävissä olevien latauspisteiden määrällä, joista otetaan samalla kiinteistöllä sijaitsevista latauspisteistä kuitenkin huomioon enintään kymmenen, sekä kertomalla saatu luku kertoimella 0,7, jos kyseessä on uuden teknologian hanke.

11 §

Tuen myöntämisestä päättäminen

Energiavirasto päättää infrastruktuurituen myöntämisestä siten, että tuki myönnetään omassa korissaan pienemmän vertailuluvun saaneille tarjouksille valtion asianomaisen vuoden talousarvioon otetun määrärahan puitteissa ja ottaen huomioon, mitä 8 §:ssä säädetään tukimäärän kohdistamisesta, jos myös muut tässä asetuksessa säädetty edellytykset täyttyvät eikä tuen myöntämiselle ole laissa tai tässä asetuksessa säädettyä estettä.

Tukea ei kuitenkaan saa myöntää korissa 1, 3 ja 4, jos asianomaisessa korissa kaikki tehdyt tarjoukset ovat kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitetuilta samaan konserniin kuuluvilta konserniyrityksiltä, eikä myöskään siltä osin kuin tällaisten konserniyritysten yhteenlaskettu tukimäärä ylittää puolet tarjouskilpailussa asianomaiseen koriin kohdistetusta tukimäärästä.

12 §

Tuen enimmäismäärä ja hyväksyttävät kustannukset

Infrastruktuurituen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voi olla enintään 35 prosenttia, jos kyseessä on henkilöautojen pikalatausjärjestelmä, ja muutoin enintään 30 prosenttia. Jos kyseessä on uuden teknologian hanke, tuen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voi kuitenkin olla enintään kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi.

Hankkeessa voidaan hyväksyä investointihankkeeseen liittyvät välittömät kustannukset, jotka aiheutuvat koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta ja rakennusteknisistä töistä ja raivaus- ja maanrakennustöistä. Henkilöautojen peruslatausjärjestelmän investointihankkeessa hyväksytään kuitenkin yhdellä kiinteistöllä enintään kymmeneen latauspisteeseen liittyvät välittömät kustannukset.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole tuen saajan yleiskustannukset, maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset, rakennusten kustannukset, valmistelu- ja suunnittelukustannukset, palkkakustannukset, koulutuksesta aiheutuvat kustannukset, edustusmenot, korot ja muut rahoituskustannukset, valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut, kustannusvaerukset, tuen saajan matkakustannukset eivätkä tuen saajan maksamat arvonlisäverot.

Tuen saajaan etuyhteydessä olevalta taholta tehtyjen hankintojen kustannukset voidaan hyväksyä ainoastaan siltä osin kuin tuen saaja osoittaa kustannusten vastaavan omakustannehin-
taa. Liiketoimen osapuolet ovat etuyhteydessä toisiinsa, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa taikka kolmannella osapuolella on yksin tai yhdessä lähipiirinsä kanssa määräysvalta liiketoimen molemmissa osapuolissa.

13 §

Hakemus tuen maksatusta varten

Infrastruktuurituen saajan tulee toimittaa hakemus tuen maksamista varten (*maksatushakemus*) liitteineen Energiavirastolle neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hankkeen mukaisen la-
tausjärjestelmän tai kaasutankkausaseman tulee tukipäätöksen mukaan olla otettu käyttöön.

Maksatushakemuksen liitteenä tulee toimittaa:

1) luotettava kustannus selvitys hankkeen toteutuneista ja maksetuista kustannuksista (*loppu-tilitys*);

2) ilmoitus tuen kohteena olevan omaisuuden vakuuttamisesta vahingon varalta;

3) tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tilintarkastajan antama raportti havainnoistaan, jotka koskevat hankkeelle tilitettyjä kustannuksia koko projektin ke-
stoajalta; sekä

4) loppuraportti hankkeen tuloksista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista, jos hankkeelle myönnettyä tukea on korotettu sen perusteella, että kyseessä on uuden teknologian hanke.

Jos tuen saaja on kunta, kuntayhtymä tai seurakunta, 2 momentin 3 kohdassa mainitun rapor-
tin antaa sen tilintarkastaja. Jos ostolaskujen määrä hankkeessa on enintään kymmenen, Ener-
giavirasto voi hyväksyä vaihtoehtona mainitulle raportille, että hakija liittää tilitykseen kopion
ostolaskuista ja maksutositteet, joista ilmenee, että laskut on maksettu.

14 §

Tuen maksaminen

Hankkeeseen myönnetty infrastruktuurituki voidaan maksaa, jos tuen saaja on noudattanut, mitä valtionavustuslaissa ja muualla tässä asetuksessa säädetään sekä tukipäätöksessä määrätään.

Tuen maksatusta koskevassa päätöksessä vahvistetaan tuen lopullinen määrä. Jos toteutuneet hyväksyttävät kustannukset jäävät alle tukipäätöksessä mainitun määrän, lopullisen tuen suu-
ruus on tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

15 §

Omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoitus

Infrastruktuurituen kohteena ollutta omaisuutta tulee käyttää tukipäätöksessä määrättyyn tar-
koitukseen viiden vuoden ajan eikä omaisuutta saa mainittuna aikana luovuttaa toiselle taikka
siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Tuen saaja voi kuitenkin määräajan kuluessa korvata
tuen kohteena olleen omaisuuden käytettävyydeltään ja teholtaan vähintään vastaavalla omai-
suudella. Lisäksi omistusoikeus on mahdollista siirtää määräaikaaisesti rahoitusyhtiölle tai vas-
taavalle, jos omaisuuden käyttö- ja hallintaoikeus säilyvät tuen saajalla.

Tukipäätöksessä määrätään 1 momentissa tarkoitetun määräajan alkamis- ja päättymisajan-
kohta.

Eriyisestä syystä Energiavirasto voi hakemuksesta poiketa 1 momentissa säädetyistä käyttö-
ja luovutusrajoituksista.

16 §

Tuen saajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

Infrastruktuurituen saajan on ilmoitettava Energiavirastolle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta sekä muista 15 §:n 1 momentissa mainituista muutoksista välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua tapahtumasta.

Infrastruktuurituen saajan on toimitettava hankkeen toteutuneista vaikutuksista selvitys Energiavirastolle kahden vuoden kuluessa maksatuspäätöksestä.

Lisäksi tuen saaja on velvollinen toimittamaan Energiavirastolle sen pyynnöstä tietoja liittyen tuetun omaisuuden käyttöön ja toimivuuteen.

17 §

Tuen saajan kirjanpitovelvollisuus

Infrastruktuurituen saajan tulee pitää hankkeesta projektikirjanpitoa osana tuen saajan kirjanpitolain mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai tilillä taikka muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

Tuen saajan on säilytettävä kaikki tuettavan hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet ja muu kirjanpitoaineisto kirjanpitolain mukaisesti.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 2018 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

Helsingissä päivänä kuuta 2018

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Hallitusneuvos Anja Liukko